

árnap kez-
arfi sok-
yen a me-
s Budapest
három he-
A verseny
bonyolítják
keforduló
a hat ta-
y dönt; el-
bb. Az áll-
pot pedig
am a dönt
g. Hajdu-
Szabolcs-
vasárnap
visszavá-
száll sor,
Filop. Da-
Rev. Pa-
r. Székely,
játsszik a

EKVES—D,
EKVES

géslelküli
részt szes-
(Bucz),
egy költi
válaszolt,
szelű inér-
Sandort a
vesből ki-

rek

rdölcsap-
el bajnok
rendezték
a Hajadás
on a deb-
közélebe-
Hajdúna-
zi FSK és
apatainak
napni me-
gő-mérkő-
D. Bástya
11. (v),
Honvéd
D. Vasas
s-pálya, 9
arasi MKH
obb ered-
ben a
fűni sző-
nikatervet
fi asztali-
sag mai
—Tatarozó
Járműja-
Akadémia
A. Te-
meki köz-
le ma es-
ia utcai

ól nyíló
akus sür-
600-ért,
ca u. 4.
a u. 7.
skelyad-
fűrdő-
pajz, be-

L ren-
technikust
gépípa-
stos irás-
gépész-
re az A-
lélat Be-
kerjük
AH
R. nádkir-
Rádvány
ékből ol-
ceni Kö-
Szabó ut-
af utcai
l. Tele-

vásárol-
t, ruha-
góságait
Debro-

ban 34.
kott vilá-
Részben
dékással
Buda-
ch 44.

AH
ásárolni,
ználtsék
tor és
pó u. 19.
üzleti
pép u.
24.
00 négy-
öcsélek-
tal, 400
esettig
5. mos-
et hasz-
eladó,
u. 82.

OS nyí-
elcsész-
brecent-
Nagy-
AH
dívből
Ugyan-
képek,
magyar
sereg 9.
AH
ESEKET
sok el-
ár most
lázi ipar-
zó rész-
AH

hirdetés

o felvő
részmé-
adubó-
7.
keresék
bet vas-
And-
rmény,
tőlapát.

Fűből
bőszőv
3.

Világ orvotársai egyesüljétek!

NÉPLAP

AZ MDP HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XIII. ÉVFOLYAM, 90. SZÁM

ÁRA 50 FILLÉR

1956. APR. 15., VASÁRNAP

A népek egyöntetű békeakarata

Véget ért a Béke-Világútánács április 5-9 között Stockholmban tartott rendkívüli ülés-szaka. A rendkívüli ülésszakon elfogadott határozatok arról tanúskodnak, hogy a béke-mozgalom méginkább fellelődölben van, a népek ébersége fokozódott, erősödött a népeknek az az elköteleződés, hogy nem engedik harcukat a háborús veszély ellen. Korunkban hatalmas társadalmi és politikai erők vannak, amelyek komoly eszközökkel rendelkeznek ahhoz, hogy az imperia-
listákat megátolják új háború kibrobbantásában. Mennél tevékenyebben védelmezik a népek a békét, annál biztosabb, hogy nem lesz új háború. A világot átfogó hatalmas béke-mozgalom egyik fontos tényezője ennek a harcnak.

A Béke-Világútánács stockholmi rendkívüli ülés-szaka a nemzetközi élet legaktuálisabb problémáit vitatta meg. Ilyen aktuális problémák: a fegyverzetek csökkentése s az atom-és hidrogénfegyver be-tiltásáért.

A fegyverkezési hajszát, s az atom-és hidrogénbomba gyár-tás új, pusztító háború veszé-lyével jár. A fegyverkezési hajszát megállítani amennyit je-
lent, mint megteremteni a feltételeket a nemzetközi feszültség további enyhüléséhez, megmenteni a népeket a hábo-
ru lidéromásától, biztosítani a különböző társadalmi-politikai rendszerű országok békes egymás mellett élését.

Erre törekszik ma minden nép. És a Béke-Világútánács rendkívüli ülés-szaka a népek akaratait fejezte ki, amikor fel-hívta a béke minden hívét, hogy fokozottan harcoljon a fegyverzetek csökkentéséért és a tömegpusztító fegyverek be-tiltásáért.

A Béke-Világútánács stockholmi ülés-szaka a legkülönböz-bőbb országok népei képvisel-tetteik magukat, de minden kül-dötöt egyetértéssel szent szó — „béke”. Francia szocialista kül-dötöt, brazil parlamenti képi-selő és az ülésszak sok más részvevője amellett állt ki, hogy helyre kell állítani a bi-zalmat az országok és a né-pek között.

A béke híveinek nagy érde-me, hogy az első voltak, akik hozzáfogtak, hogy lerakják az alapot a különböző országok és világrészek emberei közti szabad érintkezéshez és kap-colatokhoz. A béke világtalál-kozókön nyílt szívvvel találko-ztak Nyugat és Kelet emberei. Megtálaták a közös nyelvet, eljutottak a kölcsönös meg-értéshez, s a békéért és a nem-zetközi együttműködésért foly-tott fáradságtalan harcban lerakták azt az utat, amely el-vezetett Bandunghoz és Genf-hez, a nemzetközi feszültség enyhüléséhez.

Harc a leszerelésért s az atom-és hidrogénfegyver be-tiltásáért — ez most a béke minden hívének elsődleges fel-adata. Eppen erre összpontosí-totta figyelmét a Béke-Világ-útánács stockholmi rendkívüli ülés-szaka.

A záróülésem egyhangúlag felhívást fogadtak el, amelyben többek között ez áll:

Sertésből több megye teljesítette terület után előírt négyhavi begyűjtési tervét

A begyűjtési Minisztérium dítot begyűjtési hetek alatt már sok helyen teljesítették az első négyhavi begyűjtési tervét.

A sertésből már több megye teljesítette négyhavi terület után előírt begyűjtési tervét.

A legutóbbi értékelés szer-int a megyék sorrendjében I. csoportban 1. Szolnok, 3. Hajdú megye, (MTI)

Lelkesít bennünket az a tudat, hogy korunkat a kommunizmus, a nagy Lenin győzelmes eszméinek fénye ragyogja be

Megkezdte munkáját a debreceni, városi párttertekezlet

Debrecen városa kommunis-tának tanácskozását, a városi párttertekezletet az Arany Bika nagytermében tegnap délután nyitotta meg Nagy János el-vtárs, a városi pártbizottság másodtitkára. A párttertekez-
leten a párttervezetek külföldi tei mellett megjelentek a vá-rosi pártbizottság által meg-
hívott vendégek is. A megyei pártbizottság részéről megje-
lent Komócsin Zoltán elvtárs, a megyei pártbizottság első titkára, Kulcsár Ferenc elvtárs, a megyei pártbizottság másodtitkára.

A küldöttek egy csoportja hallgatja a pártbizottság beszámolóját.

Az elnökség, a jelölő bizott-ság, a szervezőbizottság és a mandátumvizsgáló bizott-ság megválasztása után Pullai Árpád elvtárs, a városi párt-bizottság első titkára a párt-tertekezlet elé terjesztette a pártbizottság beszámolóját.

A beszámoló bevezető részé-ben utalt az SZKP XX. kong-
resszusának nagy jelentőségű megállapítására, mely a hábo-
ruk elkerülhetőségével foglal-
kozik, majd részletesen is-
mertette a város ipari helyze-tét.

Az elmúlt két évben ipari-
termelésünk nem volt egyen-
letes. Nem árt felidézni, hogy a jobboldali antimarkista nézetet vallottak az iparfej-
lesztési politika alapvető kérdé-
seiben. Tagadták az ipar fej-

Az iparban emelkedett a munka termelékenysége, nőtt a termelés

A Központi Vezetőség 1955. márciusi határozata alapján munkánk arra irányul, hogy a munkásszaktól tömegének megnyagyarazzuk, hogy a szocializmus építése csak a ter-melés növekedésével, a ter-melékenység állandó emelésé-
vel, az önköltség csökkenté-
sével lehetséges. Munkánk eredményét bizonyítják a kö-
vetkező tények:

1955-ben a város szocialista ipara 100,4 százalékra teljesítette teljes termelési tervét. A szocialista ipar magvát (30,3 százalék) kitevő minisz-
tériumi ipar napi termelése 1955-ben 11,5 százalékkal volt magasabb, mint 1954-ben. A munka termelékenysége 13,4 százalékkal emelkedett. Az önköltség a tervezettségétől 2,6 százalékkal csökkent. Ezek a tények mutatják, a minisz-
tériumi ipar egészséges fejlő-dését.

Különösen örvendetes, hogy a megyei Építőipari Vállalat teljesítette tervét. Míg 1954-ben 11 millió forint veszteség-gel zárt, tervteljesítés nélkül, addig 1955-ben 101,7 százalé-
kra teljesítette tervét és 12,1 százalékkal növelte a ter-melékenységét. E jó eredmények-hez hozzájárult, hogy javult a műszaki munkája, hozzá-járultak az olyan kiváló dol-gozók, mint Mózes Mihály és brigádja, Labancz Mihály, Idős Kiss István és Gallán elvtárs és brigádja. Az er-edmények ellenére is fel kell hívni az építőipari elvtársak figyelmét a jobb minőségű és szervezettebb munkára.

A város helyi ipara 1955. évi teljes termelési tervét 103,8 százalékra teljesítette. A napi termelés értéke 7,8 szá-zalékkal volt magasabb, mint 1954-ben. A termelékenység 6,5 százalékkal emelkedett.

De nem hagyhatjuk szó nél-kül, hogy az eredmények — mind a minisztériumi, mind a helyi iparban — nem az egyenletes termelés alapján jöttek létre. Az ütemes ter-melés helyett a hó végéi és né-gyedév végi hajrák a jellem-

terelésén belül elsősorban a nehézipar fejlesztésének szük-ségességét, amely Lenin sze-rint a szocialista iparosítás alapja. E nézeteket itt váro-sunkban világosan kifejezte, hogy leállították a Gördülő-csapágygyár építkezését.

latlanul keveset foglalkoztunk a termelőkenység növelé-
sével és az önköltség csökken-tésével foglalkoztunk, majd így foglalta össze az ipar felada-tait:

1. 1956-ban termelésünket 8 százalékkal, a termelékeny-séget 5 százalékkal kell emel-ni, továbbá 3 százalékos önköltségcsökkenést kell elérni. E feladatok végrehajtása a párttervezetek szíves politi-
kai munkája nélkül lehetet-
len. Párttervezeteink ter-melés előmozdító munkáját ennek érdekében meg kell javítani, hogy konkrétan tanulmányoz-zák üzemi termelési mata-tóit, ami alapján képezni po-litikai tömegmunkánkat.

2. Különös gondot kell for-dítani párttervezeteinknek a technika fejlesztésére.

3. A párttervezetek meg-különböztetett figyelmet for-dítsanak az exporttervek tel-jesítésére.

4. Az anyagtakarékossá-g, különösen az importárut takarékossága téren új, szélesebb mozgalmat kell kibontakoz-tatni.

5. Párttervezeteinknek fel kell lépni politikai és egyéb intézkedésekkel, a munkaidő nem megfelelő kihasználása ellen.

6. Tömegszervezeteinknek, elsősorban a DISZ-nek és a szakszervezetnek nagy figye-lmet kell fordítani az élel-mi tárgyak tapaszlatának, fejlett munkamódszerei-nek tömeges elterjesztésére, a munkaverseny szervezésére és nyilvánosságának biztosítá-sára.

A mezőgazdaság helyzetét elemezve a beszámoló meg-állapította, hogy a jobboldali elhajlás a város szocialista szektorainak fejlődésében nagy károkat okozott. De a város termelőszövetkezetei a párt segítségével derekasan megállták a helyüket, és az elmúlt gazdasági évben fő-
ként harcoltak ki az egyéni parasztgazdaságokkal szem-ben. Így például az elmúlt évben a termelőszövetkezetek büzből egy mázsával, kukor-
icából 5 mázsával termeltek többet holdanként, mint az egyéni gazdaságok.

Még szembevetőbb — álla-pítja meg a beszámoló —, hogy a Pálgyi Tangazdaság búzá-ból 19,5, az Akadémiai Tan-gazdaság 17,6, az állami gaz-

MAI SZÁMUNKBÓL:

Megkezdte munkáját a debreceni városi párttertekezlet (1-2. oldal) — Bulganyin és Hruscsov elvtársak elindultak Angliába (2. oldal) — Hajdú-Biharban megkezdődött a tengeri négyzetes vetése (3. oldal) — Mentsük meg Debrecen legrégibb házát (4. oldal) — Nem veszhetnek el (5. oldal) — Lést tartott Debrecen Városi Tanácsa (6. old.) — Tóth Árpád születésének 70. évfordulójára (7. oldal)

521.838

Hajdú-Biharban megkezdődött a tengeri négyzetes vetése

A tavaszi munka döntő napjai következnek. A megyében most már teljes lendülettel folyik a szántás-vetés. Az időjárás kedvező, a szárító szelek nyomán megpirkadt a talaj még a nedvesebb részekben is. Ezzel mindentől megindulhatott a munka.

Egyik legfontosabb feladatunk a kukorica négyzetes vetése. Az állami gazdaságok kukorica vetési területük 60 százalékát, de ha lehet még nagyobb területet vetnek be négyzetesen. A termelőszövetkezetek is készülnek a négyzetes vetésre. A megye több helyén már négyzetes vetéssel került földre a mag mintegy 50 holdon.

A hajdúszovátai Vörös Csillag 100 holdon veti négyzetesen a tengerit, ezt a munkát hétfőn kezdik meg. Az Új Kezdet Termelőszövetkezet ugyancsak hétfőn kezd a tengeri négyzetes vetését. A balmazújvárosi Lenin Tsz az első között volt a tengeri négyzetes vetésében, s 10 hold szombatra már földre is tette a tengerit.

A Balmazújvárosi Gépellomás jó munkát végez. Idejében adja a szövetkezeteknek a segítséget. Különösen kitünően munkát végez Anna Ferenc traktorosa, aki a rizstelepek előkészítésénél nyújtott műszakban naponta 12 holdat szántott fel.

Négyzetesen vetik a napraforgót

A tengeri négyzetes vetéséhez nagy iskolát jelent a napraforgó négyzetes vetése. A brigádok begyakorolják itt magukat és sokkat pontosságban lesznek, amikor a tengeri négyzetes vetésére kerül a sor. A balmazújvárosi Lenin már négyzetesen veti a napraforgót, ugyanígy cselekszik hétfőn a hajdúvidi Kinizsi, de több hajdúszovátai termelőszövetkezet is.

Kiváló módszer a drótféreg pusztítása ellen

A tengeri négyzetes vetésével kapcsolatban tudni kell azt, hogy ahol a talajban sok a drótféreg, ott vigyázni kell a négyzetbe vetéssel, mert a drótféreg kipusztítja egy-keletőre a tengerit és akkor bizony nagyon gyenge lesz a termés.

A hajdú-bihari állami gazdaságok igen jó megoldást találtak ki, hogy védekezzenek a drótféreg ellen. A módszer a következő. Egy mázsa szemestengerihez fél kilogramm melaszt, fél liter vizet és egy kilogramm agritoxot adnak. Összekeverik, napfénynél kicsit megszáradítják. Így vetik el a magot, s ezzel nemcsak a kipusztítástól mentik meg a tengerit, hanem a tengerit támadó drótféreg pusztulását okozzák.

Az elmúlt esztendőben Csongrád megyében ez a módszer már igen jól bevált.

A tengeri négyzetes vetésével kapcsolatban bemutatót tartanak Ebesen

Nagyon fontos, hogy a tengeri négyzetes vetésére úgy az állami gazdaságokban, mint a termelőszövetkezetekben alaposan felkészüljenek és jól begyakorolják a munkát. A négyzetes vetés ismertetésével kapcsolatban Ebesen csütörtökön az állami gazdaságok területén vetési bemutatót tartanak. A négyzetbe vetés több módját ismertetik a bemutató keretében.

Igen helyes az a kezdeményezés, amely a földesitől indult ki. A négyzetbe vetések megindulása előtt komoly kiképzést kaptak a négyzetbevető brigádok. Szükség is van erre, mert 815 holdon termelnek tengerit, s ennek a nagy területnek legalább 60 százalékát négyzetesen akarják bevetni. Hétfőn a terv szerint 3 drótféregtelenítő négyzetbevető gép és 36 fogatós vetőgép indul, hogy minél előbb földre kerüljön a tengeri.

Kedden megkezdik a bődönháti gazdaságban a rizs vetését

Az egész megyében meggyorsult a rizstelepek a munkája. Az állami gazdaságok területén is nagyot haladtak előre. A Bődönháti Állami

Gazdaságban 100 hold, öszi mélyszántást kapott rizstelep már teljesen elő van készítve a vetésre. A gazdaság vezetői intézkedtek, hogy kedden, ezen a száz holdon már kezdjék meg a rizs vetését.

Nagy feladat vár az állami gazdaságok dolgozóira, hiszen több mint 6500 holdon kell földre tenni a rizst. A munkát tovább kell gyorsítani, kihasználni a kedvező időjárást, hogy a vetést elvégezhessék a hónap végére. Az állami gazdaságok a cukorrépa, a tengeri árpat, zabot, zabosbúkkönyvet már elvetették, a takarmányrépa vetése befejezéshez közeledik, valamint a kiritkult öszi érpára a rávetés.

A megyei állami gazdaságok területén 18 ezer holdon végezték el már a vetést. Ez nem kis munka volt.

45 százalékra teljesítette tavaszi tervét a Debreceni Gépellomás

A Debreceni Gépellomás az elmúlt évek során a megye legrosszabb gépellomása volt. Lépten-nyomon csak panasz lehetett hallani a gépellomásra. Ebben az évben azonban mintha gyökeres változás történt volna. Már a téli gépjáratás ideje alatt nemcsak minőségi munkát végeztek a szerelők és a traktorosok, hanem határidőre készítették el a gépek javítását. Hét-nyolc napja aztán megindultak a traktorok teljes erővel, hogy megbirkózzanak a nagy tavaszi feladattal: szántással, vetéssel. Hatvanhat erőség dolgozik most jelenleg a Debreceni Gépellomás körzetében, szinte éjjel-nappal, vasárnap és ünnepnap. A jó és lelkiismeretes munkának meg is mutatkozik az eredménye, mert a Debreceni Gépellomás április 15-éig már 45 százalékra teljesítette tavaszi tervét.

Sokszor felvetődik most, hogyan sikerült ilyen jó eredményt elérni. Azért, mert jó a szervezés, jó a versenyelődület. A gépellomáson 60 traktoros áll egymással versenyben a tavaszi és az éves terv teljesítése érdekében. Eddig 12 traktoros teljesítette már tavaszi tervét, ezek között is a legjobb a macsi Népközség földjén dolgozó Dörög Sándor traktorosa, aki tavaszi tervét április 10-éig 179 százaléka teljesítette, váltótársával, Csornai Istvánnal. Nincs panasz munkájukra, de

nekik sincs panasza a kezesre. Dörög Sándor például az elmúlt 10 nap alatt 951 forintot keresett, ezenkívül 72 kilogramm terményt és 7,47 munkaesztendőt ért a javára. Kiváló eredményt ért el a versenytársa Fülöp Bálint, a Rákosi-telepi Petőfi Termelőszövetkezetben dolgozik. Tavaszi tervét ő 117,2 százalékra teljesítette, s az elmúlt 10 nap alatt 15,5 kilogramm üzemanyagot takarított meg. Ha csak az elmúlt tíz nap eredményét nézzük, ő még jobb eredményt ért el, mint a gépellomás legjobb traktorosa Dörög Sándor, hiszen csupán pénzben 1363 forintot kapott, ezenkívül 107 kilogramm búzát keresett és 13,6 munkaesztendőt ért a javára.

Versenyyben állnak a gépellomás brigádjai is. A kilenc brigád közül a tavaszi munkában eddig a legjobb eredményt Jósák István brigádja érte el, amely tavaszi tervét 73 százalékra teljesítette. Ez a brigád tavaly a gépellomás szegénye volt, s most pedig a legjobb lett.

A jó munka meghozta a jó eredményt, ma már mind kevesebb panasz érkezik a Debreceni Gépellomásra. A traktorosok fogadalmá szertem nem is lesz az elkövetkező időben panasz, elsőrendű minőségi munkát végeznek, ezenkívül úgy számolnak, hogy e hónapban befejezik, illetve teljesítik tavaszi tervüket.

A helyes legelőgazdálkodás

(B. M.) Hajdú-Biharban a legeltetési bizottságok gondjaira több ezer holdnyi terület van bízva. Nem közömbös az senki számára, hogyan viselkedjen annak a nagy területnek, kövérek lesznek-e rajta a jóságok, vagy soványak. Alkalmazzák-e a helyes legelőgazdálkodás szabályait, s tudunk-e a legeltetés mellett még kaszálni is, szalasztani a gyümölcsöt, amire igen nagy szükség van, mert ebből soha sincs elég a megyében.

Pártunk Központi Vezetőségének júniusi határozata kimondja: „Az állattartomány számára mielőbb olyan szilárd takarmányalapot kell teremteni, amely még viszonylag kedvező időjárás esetén is, biztosítja a megfelelő takarmányellátást.”

Hajdú-Biharban az állomány jó takarmányellátása érdekében egész esztendőben szorgoskodni kell. Minden termelőszövetkezetnek, de minden állami gazdaságnak és legeltetési bizottságnak feladata, hogy a gondjaira bízott legelő területen a helyes legelőgazdálkodást vezessék be már a tavasz első napjaitól kezdve. A jó legelő rengeteg szalasztást, tehát a szilárd takarmányalapot szilárdítja. Nekünk egek feladatunk a szilárd takarmányalapot megteremtése, ebben segít a helyes legelőgazdálkodás.

Ahhoz, hogy Hajdú-Biharban a szilárd takarmányalapot megvalósuljon, magasabbra kell emelni a rét- és legelőgazdálkodás megyei színvonalát. Sok-sok esztendő múltán kell pótolni. Az elmúlt évi legelőszemek is azt bizonyítják, hogy még mindig mosoha gyermekként kezelik a legelőket. A legeltetési bizottságoknak mindennél legyen gondja arra, hogy már kezdetben irtassák a gyomot a legelőkről. Nyilvánvaló, hogy az elgazsodott legelő nem tud a jóság annyit legelni, a fü sem fejlődik olyan egészségesen, mint az ápolgatmagmentes területen.

Az elmúlt évben minisztertanács határozat jelent meg arról, hogy a legeltetési bizottságoknak kell gondoskodni a pangó vizek levezetéséről, a legelők rendbekerítéséről, a szakaszos legeltetés, a fektetési trágyázás megvalósításáról.

A szilárd takarmányalapot, amely nélkül egészséges állattenyésztési terv nem hajtható végre, elengedhetetlen feltétele, hogy a meglévő takarmányokkal takarékoskodjanak. Ezt a takarékoskosságot segíti elő a jókarban tartott legelő.

Napjainkban ezért fontos

a jó legelőgazdálkodás, ezért kell a tanácsoknak éberen vigyázni, hogy jó kezekbe kerüljenek a legelők, hogy ne rablógazdálkodást üzennek, hanem szakaszosan legeltessenek. Ha a kényelmes, régi szilaj pásztorkodási módot alkalmazzák és az egész területet egyszerre gázolják a jóságokkal, nyilvánvaló, hogy hamarabb tönkremeg a legelő és élesen kóborolnak majd a jóságok rajta, ha pedig a szakaszos legeltetést betartják, az egész legeltetési időnyben kövér füvet haraphatnak.

Van egy káros felfogás: a víz a legelőt csak haszon. Ebből a felfogásból nem haszon, hanem kár származik. A nagy mennyiségű téli csapadék következtében legelőink egy részét víz borította el és még ma is víz áll jelentős területeken. Az ilyen víznyomások talajon később indul meg a talajélet, később kezdhő meg a legeltetés és ami a fontos, az értékes édes füvek helyét a savanyú füvek foglalják el. Fontos tehát, hogy a legelőkről ilyen időben már mindenütt levezessék a vizet. De fontos az is, hogy ha felfagyás történt, mielőtt a talaj állapota azt lehetővé teszi, hengerrel tegyék lehetővé az összeköttetést a felfagyott gyepezet és a talaj között.

A legeltetési bizottságok feladata a legelő műtrágyázása is. A legelő nagyon meghálijaja a műtrágyát, különösen a nitrogén trágyázást. Egy holdon 80 kilogramm pémist 8-12 mázsával több termés ad. A legelőszemeknél megvalósítható trágyázás azonban a fektetési trágyázás. A legjobb tápanyag visszafoglalási módszer ez. Itt közvetlen természetemkedés érhető el, ha természetként változtatják a legelő helyét. Az új legelőhely mellett legyen, hogy így az egész legelőterület folyamatos trágyázást kaphasson, az új legelőhelyen is. A legelő változtatásakor a legelőt a trágyát azonnal el kell munkálni.

Ne sajnálják a pásztorok a fadaragot, hogy tiznaponként új legelő helyekre térítsék az állatokat, mert a kövér legelőn kövéredik a jószág.

A gyomok elleni eredményes küzdelem érdekében igen helyes, ha a legeltetési szakaszkokat a legeltetés befejezése után nyomban megkaszálják. A gyomnövényeket a jóság visszahagyja a legelőn, irtani kell tehát, mielőtt az beérik és magyát elszórja. Az okszerű legelőgazdálkodás így olcsóbbá teszi a termelést.

A legjobb traktorosok

A legutolsó 10 nap munkáját mérlegetve a gépellomási igazgatóság értékelése szerint a tavaszi munkában legjobb eredménnyel dolgoztak eddig a következő traktorosok: Csirkés Sándor (Balmazújváros), Solyom Imre (Püspökkladány), Deák László (Balmazújváros), Szabó Ferenc (Balmazújváros), Varga Imre (Vámospercs), Kiss Ferenc (Püspökkladány).

A legjobb brigádok: Katona Péter (Balmazújváros), Jászai László (Tiszacsépe), Kapusi János (Balmazújváros) brigádjai.

A gépellomások javuló munkája mellett hibák is csúsznak be. Néhány mezőgazdász ellen fejelemi eljárást is indítanak a hanyag munka miatt. A Hajdúszovátai Gépellomás közelében Papp Péterné mezőgazdász újra szántását rendeltte el az öszi mélyszántásnak egy nagyobb területen, annak ellenére, hogy a talaj állapota ezt nem indokolta. A Bihar-keresztesi Gépellomás körzetében a mezőpaterdi Új Elet szövetkezet földjén a répa vetéséhez nem jól állította be Dani Béla mezőgazdász a vetőgépet és eltűrte, hogy a vetőgép rossz munkát végezzon.

Ki előzi meg a másikat?

Erősen szürkül már. Nem lehet messzire látni. Fekete árnyaknak tűnnek az emberek. De a szó, az ilyenkor hangzik. Messzire viszi a tavaszi szél. Olomnehéz tagjainkat vissziük hazafelé. Fáradtak vagyunk, de vidámak. Hogyisne. A nagy tábla tengeri el van vetve. Harminc hold. Es egy nap alatt! Most már abba maradt a munka, megpihent az ember s gep. Csend van a határban. Tavolból a parasztszerekere kereteinek kopogása hallik, mintha kótló híná a csirkét.

Nem messze töltünk, ahogy haladunk az úton beszélgetve, emberi hangok tört fészalngat hozza felénk a tavaszi szél. Tavolról értelmetlen emberi zivajnak tűnik a beszéd. Többen beszélnek. Ahogy közeledünk a zivaj felé, egyre tisztábban hallunk szavakat. Lassan már kivesszük egy csoport ember sötét körvonalaikat. Ismerjük őket mi is. Most már a csökönyösség beszél belőle. A csakazértis.

Ismerik jól a környéken. Minden álma az volt, hogy sok földön gazdálkodjék. Buzatengerbe akart gyönyörözni. Sok jóságot nevelni. Szépet. Kiállításra vinni. Most mégis megtorpant. Valahol törés állt be.

Ugyan mi történehetett ez-azt mondja már, Feri gazdák nyugot- a, ha nem

ta egy szem sültkrumplit eh- zel a becsületes középparaszt- Ugy eltűnődöm, hogy a vita, mely ott folyik körülöttem, mintha távolról hallatszana. Pedig a vita folyik. Sőt ugyan- Megválogatom én öcsém, hogy kivel eszek egy tából cseresznyét! — Ez meg az öreg Forján... Hasonlít Szarvasra. Mintha testvérek volnának. — Én nem dögozok mindenféle gyütt-ment Já- — Hát igen? — kérdi Kon- — Hát igen, a brigádvezetőnk. — Ki ellen van kifogása Feri bá- — Ki ellen, — villan egyet a cigarettá parazza, — olya- — Dolgoznak azok rendesen. — Meg lopnak! — bökte ki a szót az öreg. — Lopnak? Ugyan mit? — Ugy beszélsz, mintha nem tudnál, hogy ki ez a két ember! Tudod, hogy ötven holdjaik voltak, meg bérlete- ik a múltban. Kupecokdattak, duhajkodtak, verték cselédei- ket. Én, barátom ilyen ember- rekkal nem paklítottok.

veszték észre, hogy egy ko- csi kukoricátok hiányzik? He? — Feri bátyám honnan tud- — Honnan? Onnan, hogy a tanyámba hozták! Nekem akarták eladni. Igy vitáztak. Helyesen és jól. Én pedig egyre töpren- gek. Hogyan is lehetne ennek a becsületes parasztnak a szí- véhez megtalálni az utat? Valaki egy nagy villa nád- tőrreléket hoz. Ledobja a kör- középre. Szerem a gyufa és recsege vet lobot a tűz. Meg- világit bennünket a vörös fény. Egyszerre feldre de- rülünk. Mosolygunk. Hátunk mögött árnyékunk mint a nyárja olyan hosszú. Nézem Szarvasat a vitázó emberek között. Ő most nem beszél, leri az arcáról, hogy nem is figyel oda. Odaszól nek: — El van-e, Szarvas szom- széd? Neve hallatára hirtelen rámnéz. Csendesem válaszol: — Maradt még holnapra egy pár forduló. Plakad a beszélgetésünk. Lohad a tűz is. Rú- gunk csizmánk orrával a parázsba, de az csak fénye- sedik. A vita elhallik. Indul a csoport hazafelé. Ki kivel. Én Szarvas mellé szegődöm. — Mondjam? Hát milyen Allg érünk ki az útra, hozzá- vágok egy pár sziklakemény szót: — Miért van még mindig külön, Szarvas szomszéd? — Nincs válasz. Csak lépteink kopogását hallom. Kezdek be- szélni. — Látta, hogy a Zetor mi- lyen könnyen húzta a három garétot boronával? — Semmi válasz. Folytatom: — El is vetettünk, vagy har- minc holdat. Még nekem se kellett gyalogni. Maga meg agyitál, akinek rólviasa a fejére, hogy egyénlorig nyo- morog. Én nem nyomorogtam, csak a szívem fájt... — Többet jártam a teesz nagyfábla búzájában, mint a sejtomban, a kemény kalá- szok susogtak a tenyerem alatt, ahogy a kezem kinyúj- tottam. Még az illata is mas volt a nagyfábla búzában, mint az enyémmek... — Talán majd én... Egyedül ballagtam tovább Utolsó szavai egyre a fülemben csengtek: Talán majd én...! Remélem, hogy az elnök meg előzi.

beszelt Szarvas. Minden szá- va őszinte, meggyőző volt. Dehát ez volna a legnagyobb szerelme? Meg is kérdeztem tőle. — Nem! — csattant a ke- mény válasz! — Nem ez, ha- nem, hogy évek óta arra sem érdemesített az elnök, hogy meglátogasson, vagy ha már nem ér rá, hát élizent volna értem. Másokhoz elmezt. Hozzám nem. Ahhoz ment agyitálni, akinek rólviasa a fejére, hogy egyénlorig nyo- morog. Én nem nyomorogtam, csak a szívem fájt... — Többet jártam a teesz nagyfábla búzájában, mint a sejtomban, a kemény kalá- szok susogtak a tenyerem alatt, ahogy a kezem kinyúj- tottam. Még az illata is mas volt a nagyfábla búzában, mint az enyémmek... — Talán majd én... Egyedül ballagtam tovább Utolsó szavai egyre a fülemben csengtek: Talán majd én...! Remélem, hogy az elnök meg előzi.

szó: — Miért van még mindig külön, Szarvas szomszéd? — Nincs válasz. Csak lépteink kopogását hallom. Kezdek be- szélni. — Látta, hogy a Zetor mi- lyen könnyen húzta a három garétot boronával? — Semmi válasz. Folytatom: — El is vetettünk, vagy har- minc holdat. Még nekem se kellett gyalogni. Maga meg agyitál, akinek rólviasa a fejére, hogy egyénlorig nyo- morog. Én nem nyomorogtam, csak a szívem fájt... — Többet jártam a teesz nagyfábla búzájában, mint a sejtomban, a kemény kalá- szok susogtak a tenyerem alatt, ahogy a kezem kinyúj- tottam. Még az illata is mas volt a nagyfábla búzában, mint az enyémmek... — Talán majd én... Egyedül ballagtam tovább Utolsó szavai egyre a fülemben csengtek: Talán majd én...! Remélem, hogy az elnök meg előzi.

— Nem! — csattant a ke- mény válasz! — Nem ez, ha- nem, hogy évek óta arra sem érdemesített az elnök, hogy meglátogasson, vagy ha már nem ér rá, hát élizent volna értem. Másokhoz elmezt. Hozzám nem. Ahhoz ment agyitálni, akinek rólviasa a fejére, hogy egyénlorig nyo- morog. Én nem nyomorogtam, csak a szívem fájt... — Többet jártam a teesz nagyfábla búzájában, mint a sejtomban, a kemény kalá- szok susogtak a tenyerem alatt, ahogy a kezem kinyúj- tottam. Még az illata is mas volt a nagyfábla búzában, mint az enyémmek... — Talán majd én... Egyedül ballagtam tovább Utolsó szavai egyre a fülemben csengtek: Talán majd én...! Remélem, hogy az elnök meg előzi.

Hétven éve, 1868. április 14-én született a magyar költészet egyik nagy alakja: Tóth Árpád, Aradon született, de Debrecenben töltötte. Itt nőtt fel a debreceni Késes utcán, itt járt iskolába, s itt kezdte színpadpróbáit.

A költő apja, Tóth András szobrász fiát rajztanárnak szánta. Tizenegy éves korában beírta az állami reáliskolába (a jelenlegi Fazekas Mihály Gimnázium). Azért esett a választás erre az iskolára, mert a gyermeknek korán felcsillanó rajzoló tehetsége nem a humán iskolák, hanem a reál típus felé mutatott. A reáliskola felső osztályaiban kitűnő tanuló. Kardos Albert így ír róla emlékezéseiben: „A debreceni kőfaragó szobrász veleszületett sápadt arcú fia nemcsak színjeles volt, hanem az osztály elnöke is...”

Tóth Árpád a reáliskola első éveiben inkább a rajz, mint irodalmi érdeklődésével tűnik ki. Csak később hajolt át rajzból az irodalom felé, ez főleg Kardos Alberttel való szoros kapcsolatával van összefüggésben. A VIII. osztályban azonban már ő az önképző kör emelője és szorgalmasan bírál, pályázik fordításokkal és eredeti versekkel is. Diákkori költészetéről azonban nagyon keveset tudunk.

Egy évvel a kitűnően letett érettségi után beiratkozott a budapesti egyetem bölcsészeti karára magyar-francia szakos hallgatónak. Felsőiskolai évei alatt az irodalom iránti érdeklődés nem csökkent, mert édesapjuk igen szűkre szabta a két fiú ellátására szánt összeget. Szorgalmas hallgató volt, szorgalma, tehetsége csakhamar fölébe emelte az átlagnak. Ebben az időben versei már folyóiratokban is megjelentek. 1908-ban tavasszal megalkotották a fiatal egyetemisták a Hűszervek Társaságát, ennek tagja lett Tóth Árpád, de ezenkívül eljárogatott a Galilei Kör összejöveteleire is, bár szorosabban nem kapcsolódott a kör törekvéseihez.

Tóth Árpád

szerenád"-nak kiadása. De erre az időre esik annak a felismerése, hogy a polgári politikai harcok minő sekélyesek, hogy az üzleti és a politikai élet mennyire szorosan összefonódik. Tóth Árpádra, a költőre és emberre nagy élményt jelentett az 1912-es vérvörös csütörtök és a haladó polgári forradalom kibontakozása. Erre az első korszakra esik bol-

Tóth Árpád, a költő, aki a hazánk egyik legnagyobb költője volt.

Bár szorgalmasan tanult, szakvizsgát azonban mégsem tett az egyetemen. 1909-ben hazament Debrecenbe és szimfonikus állást vállalt a Debreceni Független Újságnál. Az újságra írt bírálatokkal közelebb került Debrecen irodalmi, színházi, sajtóéletéhez s az ott töltött idő írói és emberei fejlődése szempontjából nem lebecsülendő.

Igazi újságíró akkor vált belőle, amikor belső munkálásra lett a Debreceni Nagy Újságnál. Itt segédszerkesztői teendőket látott el, ő vezette és javította át a munkatársak cikkeit. De ezen túl sok más dolga is volt. Így például az ő feladata volt a lap heti tréfas mellékletének, a Ludas Matyi-nak összeállítását. Tóth Árpád nemcsak összeállította a lapot, hanem a Ludas Matyi-ban megjelent csúfolódó cikkeket és verseket is ő írta. Legszívesebben mint újságíró is az irodalmi kérdéseivel foglalkozott. Itt a legteljesebben a bíráló és ironizáló hangja. Azonban bármiről is szólt abban az időben, betumegardt azon az ideológián, amit a Nyugat alakított ki.

Tóth Árpád költői pályája három korszakot mutat. Az első korszak 1907 és 1913 között volt. Ez időre esnek az egyetemi vívódásai a gyermekielmélet szűfeszítése, radóbtetés a fűdővérsi fenyegető rémre. Erre az időre esik első verses kötetének, a „Hajnali

Árpádra. Ellentétes érzések kavargtak benne és tisztult meg. Későbbi háborús versei azt bizonyítják, hogy az antimilitarizmus, a béke harcosának vallotta magát. A reménytelen vrontást, a magyar viszonyok lezűllését, az orosz forradalom világtörténelmi ténye, rohamosan érlelte a nép forradalmi hangulatát, de érlelte Tóth Árpádban is. 1919. március 21-én, amikor a proletárforradalom győzött Magyarországon, azok között volt, akik lelkesen, hittel, az első szóra odaálltak a forradalom mellé. Bizonyítja ezt a proletárius diadalát zengő „Az új isten” ódája. Tóth Árpád nem lett forradalmi költő, de 1919 sok mindent megérintett benne, ami csirája lehetett egy forradalmi elszánásnak. „Az új isten” ódájában eljutott a polgári individualizmustól a haza, a nép sorsa iránti aggodalomhoz, az emberibb, szabadabb jövő vágyát megvalósító közösséghez és eljutott a kommunista forradalom nyílt hirdetéséig és ünnepléséig.

Költészetének harmadik korszakában a forradalmának mondható lendület megtorpant. Költészetét közeledett Adyhoz. Hangja erősebb, magyarosabb lett. Az ellenforradalom korában írt Tóth Árpád-versek dacosak és keserűek. Ady Endréhez írt ódájában nyíltan utal az ellenforradalom terrorjára:

„Meghalt az Elet és elmúlt a Harc, —
Figyelsz-e még e tespedt, tompa csendre?
A sír mélyéből, büszke, dacos arc,
Figyelsz-e még ránk, harcos Ady Endre?”

A proletárforradalom bukása megrendítette a költőt hangulataiban, érzéseiben. S az első korszak pesszimista elemei a kétségbeesés és a halál felé zuhanó vonala újból jelentkeznek. Azonban vers tárgyai, vers alakjai és nyelve mutat módosulásokat. Tóth Árpád szerkesztő példaképe volt a 20-as évek derekán fellépő népi költők gyakorlatában. Ezt a feltevést bizonyítja a hang és a népi formák alkalmazása.

Tóth Árpád nem volt hosszú életű. A tüdőbaj végzett vele is, mint Csokonai Vitéz Mihályal. Ezt a betegségét hurcolta magában, s részben ezzel, részben pedig a túlságos szigorral nevelő apa hatásával magyarázható költészetének első szakasza jellemző dekadencia, individualizmus. Tóth Árpád életében nem volt népszerű költő. Ennek oka abban is keresendő, hogy aszonyodott minden karrierizmustól, szemérmes művész volt, akiben nem volt meg az önérvényesítés képessége, távol tartotta magát minden szerepléstől, irtózott a reklámtól, nem ismerte a könyvkiadást. Tóth Árpád a felszabadulás után kapta meg igazán az őt megillető helyet a magyar klasszikusok között. Nagy költő volt, költészetének nyelve kultúrát, megmutatkozhat benne a közösség, a magyarság képei és jelképei. Költészetének végső formái népdalok ritmusa zenének.

Tóth Árpádról, a nagy magyar költőről emlékezzünk meg az ország, Debrecen népe, fiatalsága, a költő utolsó álmának, a boldog Magyarországnak építői.

Tóth Árpád verseiből

„Szent örületben...”

„Szent örületben a költő szeme...”
Hogy is mondá a régi mester, Shakespeare?
Az én dalomnak fáradt üteme
Szent örületben felszárnálni nem bír.
A lantom gyöngye, vagy a hitem-e?
Nem ül ki ihlet homlokomra szent pir,
A finoman hajlitott halk rimék
Horga a mély fölötti gyáván remeg.

Zord partokon ül s didereg a horgász,
Arany halak, suhanó aranyversek,
Túl késtek? Zúgó világenger-morgás
Vad hangjal szelid zenére nyerek,
Szédít a szörnyű világörvény-forgás,
A lázadt habból ferde szörnyek kelnek,
Világyelőd roppant Leviatán...
Szigonyt rávetni ki volna titán?

Késő utód, ki versem olvasod majd,
A bús partról bisznak közzeltek,
Az orkánból feléd küldöm a sóhaj,
Bigó csigát, mit a vad ár követ,
Oh, tarts füledhez, lesd ki a bűgő jajt,
Es kétszeresen örüljön szived,
Örülj, hogy szebb kor habja mossa térded,
S örülj, hogy örült bűnkát meg se érted.

ÁPRILIS

Április, április, bolondok hónapja!
Szeretlek én téged, — a föld alkör kapja
A langyos, csillogó, locsogó esőket,
Melyeket hallgatni oly jó s a szív eled...

Április, április, — bolondok hónapja?
Zöld fűvet a csikó ropogva harapja,
Szépe reményesnek harmatozó fűvet,
Harapja friss szájjal egész Emberiség.

Nem vagyunk mi azért, nem és nem, bolondok,
Hajoljatok reánk, derék új falombok,
Az legyen a dívat, áprilisi fényből,
Szúrjetek ránk szép szűrt legényes reményből.

A vén magyar hegy

A vén magyar hegy csöndes és borús,
Hervadt piros levéllel koszorús,
Az ősi nap rubinttal gyújtja fel,
s a szőlőfűrt a csöndben enckel...

Az este csendes, elmúlt a szüret,
A felhők bús járása alacsony,
A vén szőlőhegy zordan felmered,
Viharra vár a néma Badacsony.
Ősi villámok sárga fénye lobban
S az arvon rubint gyilkolat úz,
Es felmész, s dudólni kezd titokban
A hegytetőn rakott vengygerit:

Züm, züm, aluszol-e, vén hegy,
Züm, züm, fár...
Züm, züm, szomorú szüret volt,
Züm, züm,

„S hidd: áldott a dalod, amelyben az új Ember
Forró, nagy szíve ver s döbög szét a világba...”

Az ifjú szó — minősítő értelemben — nem életkort, hanem életstílust jelent. Mi jellemző legszembetűnőbben ezt az életstílust? Az idealkérés, a követendő eszményképek a járható utak kua-tasága. Eszményképek társasága nélkül nem lehet fel egy kor ifjúsága sem. Úgy kell ez az ifjúnak, mint a lovasnak a sarkantyú. Ott van ez az idealkérés az ifjú lázas tevékenységében, olvasásában és álmaiban. Athátja ez — tudva, tudatlanul — egész való-ját.

Eppen ezért egy kor ifjúságát talán semmivel sem lehet jobban jellemezni, mint ideáljaival. S minél különb egy ifjú, annál mohóbban, szenvedélyesebben kutatja eszményképeit és számára annál értékesebbek azok.

Kik lehetnek ideálkők? A gyermekeért életét elégető édesanya, édesapa, a tudását, életérjét szétosztogató nevelő, a lélek mernőkévé, a szavak szobrászává növekedett író, az életét népéért, osztályáért feláldozó szabadsághős, államférfi, a mindennapos munka neves, vagy névtelen katonája, a minden szépet, jórt lelkesedő, a hazáért dolgozó fiatal, egyszerűval mindenkinek, akinek példamutatása formáló erővé lesz a felnőttek ifjúság életében. Az értékes eszményképek vonz, növeszt, erősít és tisztít, az értéktelen rombol.

Az eszményképeket kutató ifjúság számára felbecsülhetetlen érték az irodalom, az értékes eszményképek kincs-tárára a járható utak ren-

dög szerelmi álmánya, mely sok mindenért kárpótolta a költőt.

„Hajnali szerenád” kötetben deklarendianak, öncélúságnak, harctalanáságnak a jelei megtalálhatók. Azonban amikor ez a kötet megjelent, a költő már túltette ezeket a verseket. Ez megmutatkozik pályája további korszakában.

A második korszakban írt versében („Invokáció Csokonai Vitéz Mihályhoz”) már-már nyílt és végső szakítás a fiatal évek önző individualizmusával. Az új állásfoglalásban benne van az is, hogy a fiatal újságíró ezekben az időkben a bel-és külpolitikai kérdések rengetegében volt, az új állásfoglalás hátterében, ott lehet érezni a politikai eseményeket, mindezek hozzájárultak ahhoz, hogy a költő kilépjen az életfelfatolmányból. A költő kilépett a szűk egyéni élet köréből és a nagy közösségnek, a hazának lesz vallomást:

„Túl csökon, könnyön, lázon és önzésen,
Túl önmagunkon, tisztult órák hozzák
Képet, magány s csend — megindultan, szépen
Utolsó álmunk: boldog Magyarországi!”

Az első világháború mélyen hatott Tóth

maiak isteneiket, műzsáikat. Elményszerűen ismerte nyelvünk szerkesztését, gazdag szó-kincsét, művészi lehetőségeit, s ezért alkotott még a köznyelv szűkítését tetsző szavai-rol, az édes hazaszeretet legylen útata annak a bokrétnak, amit ebben a mikódési környelben (az önképzőkörben) közzégetni fogunk...”

A férfit Tóth Árpád elv-hűsége, helytállása, a testvér-embernek szolgálatára nevel. Bár szinte egész élete néma küzdelem a szegénység és a betegség fájdalma ellen, bár a Horthy-korszakban használatos sávorták a testvéri lelkek melege után, mégsem lett embergyűlölő, mégsem adta el meggyőződését. A jellegzetes tóthárpádi szomorúság gyakran át-és átugrik a jobb holnap várásának s elérkezésének bizonyosságára. „Oh hátha jó a tiszták s boldogok Szűz birodalma, a szebb, új világ, S dallá dobognak a szívekben a Bús, fáradt ritmusok, a holt apák!” Az 1920-as évek közösségi életéről sivarabb képet nála senki sem rajzolt, hiszen minden arckép vallomása egy: „Árvák vagyunk mind”, s felmerhetetlen a távoljáró lélektől lélekek, Embri-írói magatartásának leg-szebb bizonyossága az a reménykedő és féltő szeretet, amely-lyel az 1919-es proletárforradalom mellé állt.

A költő Tóth Árpád haladó és forradalmi irodalmi hagyományunk tanulmányozására, és anyanyelvünk szeretetére serkent. Példakép, erőforrás volt számára Csokonai, Arany, Vajda és Ady, társtalanságában, szomorúságában őket hívta segítségül, olyan bizalommal, mint a ró-

IFJUSÁGUNK ÉS TÓTH ÁRPÁD

tos érzés vezessen; a hazaszeretet. Ez hasza át szívünket, lelkünket, ez legyen az a világtól oszlop, mely mindenkor igaz irányt mutat. Legyünk minden művészekben magyarak, az édes hazaszeretet legyen útata annak a bokrétnak, amit ebben a mikódési környelben (az önképzőkörben) közzégetni fogunk...”

A férfit Tóth Árpád elv-hűsége, helytállása, a testvér-embernek szolgálatára nevel. Bár szinte egész élete néma küzdelem a szegénység és a betegség fájdalma ellen, bár a Horthy-korszakban használatos sávorták a testvéri lelkek melege után, mégsem lett embergyűlölő, mégsem adta el meggyőződését. A jellegzetes tóthárpádi szomorúság gyakran át-és átugrik a jobb holnap várásának s elérkezésének bizonyosságára. „Oh hátha jó a tiszták s boldogok Szűz birodalma, a szebb, új világ, S dallá dobognak a szívekben a Bús, fáradt ritmusok, a holt apák!” Az 1920-as évek közösségi életéről sivarabb képet nála senki sem rajzolt, hiszen minden arckép vallomása egy: „Árvák vagyunk mind”, s felmerhetetlen a távoljáró lélektől lélekek, Embri-írói magatartásának leg-szebb bizonyossága az a reménykedő és féltő szeretet, amely-lyel az 1919-es proletárforradalom mellé állt.

A költő Tóth Árpád haladó és forradalmi irodalmi hagyományunk tanulmányozására, és anyanyelvünk szeretetére serkent. Példakép, erőforrás volt számára Csokonai, Arany, Vajda és Ady, társtalanságában, szomorúságában őket hívta segítségül, olyan bizalommal, mint a ró-

maiak isteneiket, műzsáikat. Elményszerűen ismerte nyelvünk szerkesztését, gazdag szó-kincsét, művészi lehetőségeit, s ezért alkotott még a köznyelv szűkítését tetsző szavai-rol, az édes hazaszeretet legylen útata annak a bokrétnak, amit ebben a mikódési környelben (az önképzőkörben) közzégetni fogunk...”

A férfit Tóth Árpád elv-hűsége, helytállása, a testvér-embernek szolgálatára nevel. Bár szinte egész élete néma küzdelem a szegénység és a betegség fájdalma ellen, bár a Horthy-korszakban használatos sávorták a testvéri lelkek melege után, mégsem lett embergyűlölő, mégsem adta el meggyőződését. A jellegzetes tóthárpádi szomorúság gyakran át-és átugrik a jobb holnap várásának s elérkezésének bizonyosságára. „Oh hátha jó a tiszták s boldogok Szűz birodalma, a szebb, új világ, S dallá dobognak a szívekben a Bús, fáradt ritmusok, a holt apák!” Az 1920-as évek közösségi életéről sivarabb képet nála senki sem rajzolt, hiszen minden arckép vallomása egy: „Árvák vagyunk mind”, s felmerhetetlen a távoljáró lélektől lélekek, Embri-írói magatartásának leg-szebb bizonyossága az a reménykedő és féltő szeretet, amely-lyel az 1919-es proletárforradalom mellé állt.

A költő Tóth Árpád haladó és forradalmi irodalmi hagyományunk tanulmányozására, és anyanyelvünk szeretetére serkent. Példakép, erőforrás volt számára Csokonai, Arany, Vajda és Ady, társtalanságában, szomorúságában őket hívta segítségül, olyan bizalommal, mint a ró-

Ünnepségek

Tóth Árpád születésének évfordulóján

Tegnap egésznapos ünnepségen köszöntötte Debrecen diáksága, ifjúsága Tóth Árpádot, születésének 70. évfordulóját alkalmából. Egy nagy költőt ünnepeltek, akinek ifjúsága, fiatalsága Debrecenben indult, tehát a költészetét is. Költővé formáló élményeit innen kapta, s innen vitte magával a Nagyerdő szeretetét, a magyar múlt, a költői elődök megbecsülését s jövőtlőtő képességét is. Innen röpött fel a haza nem is várt jeltő fenyegetéssel, de az a konok ragyogással, mely hamvadhatatlan. Délután 10 órakor a Magyar Irodalomtörténeti Intézet rendezett koszorúzási ünnepet nagyerdői emléktáblájánál. A rügszágú áprilisi ünnepet hallgatók idézték újra szavait, melyekben csodálatos finomságokkal feszül az élet. Köszöntésképpen Kardos Pál mondott nagyon igaz szavakat. Majd a Kossuth Lajos Tudományegyetem ifjúsága és a Fazekas Gimnázium diákjai koszorút helyeztek el a költő arcképe előtt.

Tizenkét órakor a költő egykori iskolája, a Fazekas Gim-

názium diáksága, irodalmi szakköre rendezett Tóth Árpád ünnepséget. Az ünnepség keretében avatták fel a Tóth Árpád irodalmi múzeumot, melyben a költő verseinek, írásainak kéziratait, diákköri, önképzőkori beszédeit helyezték el. Az ünnepséget az irodalmi szakosztály vezetője, Harangi Gábor gimnáziumi tanuló nyitotta meg. Tóth Árpád Köszöntő című versét Kapás Dezső szavarta. Ezután E. Kiss Sándor, az oktatási osztály vezetője leleplezte Bars László festőművész, az iskola számára készített Tóth Árpád képet, majd Nagy János középiskolai tanár mondott ünnepi beszédet, melyben méltatta Tóth Árpád jelentőségét és az irodalmi múzeum fontosságát. Ezután a középiskolák küldöttei megkoszorúzták az iskola előcsarnokában lévő Tóth Árpád reliefet.

Délután 4 órakor az Ispótvány téri Általános Iskola tanári-kara és tanulói rendeztek Tóth Árpád ünnepséget. Az ünnepségen Tóth Árpád emléktáblát lelepleztek le. Este 7 órakor pedig a Kossuth Lajos Tudományegyetem aulájában ünnepi irodalmi esten köszöntötték a szavak szobrászát. Juhász Géza egyetemi professzor megnyitotta után Julov Viktor egyetemi adjunktus mondott ünnepi beszédet. Az ünnepi beszéd után műsor következett, melyben a Csokonai Színház művészei Tóth Árpád verseket adtak elő. Közreműködtek még a műsorban a Zeneművészeti Szakiskola énekkara, Kiss Ferenc aspiráns, Kiss Tüd más a Magyar Írók Szövetségéből debreceni csoportjának elnöke, Nagy János tanár, Nagy Ilona a Zeneművészeti Szakiskola tanára és Szabó László.

Kőműveseket
Budapestre, Debrecenbe, szegedmunkásokat
tiszapalkonyai, kazincbarcikai, bentéti munkahelyekre. Bányamunkára borsodi, ózdi szénbányákhoz keresünk. Jelentkezés: Tóborzó Irod. Hadsereg 26. Vidéken járási munk. ér. községekben toborzási felelősöknel.

Rádió javítást
Irógépjavitást
6 napra vállaltunk, villamos házberúrási cikkek, trafók, elektromotorok, irógépépek szakszerű, gyors javítása.
Töltőtollak javítása
Kossuth u. 7-8.
Finommechanikai Vállalat

LABOCH GERARD
a Hungária étteremben
énekel
április 16-án este. Műsorán class dalok, spanyol rumbák, francia szonok, brazil népdalok stb.

10: Képző
rek. 12.10:
Palusi híre
13: zene
14: Hírek
15: Hírek
16: Hírek
17: Hírek
18: Hírek
19: Hírek
20: Hírek
21: Hírek
22: Hírek
23: Hírek
24: Hírek
25: Hírek
26: Hírek
27: Hírek
28: Hírek
29: Hírek
30: Hírek
31: Hírek
32: Hírek
33: Hírek
34: Hírek
35: Hírek
36: Hírek
37: Hírek
38: Hírek
39: Hírek
40: Hírek
41: Hírek
42: Hírek
43: Hírek
44: Hírek
45: Hírek
46: Hírek
47: Hírek
48: Hírek
49: Hírek
50: Hírek
51: Hírek
52: Hírek
53: Hírek
54: Hírek
55: Hírek
56: Hírek
57: Hírek
58: Hírek
59: Hírek
60: Hírek
61: Hírek
62: Hírek
63: Hírek
64: Hírek
65: Hírek
66: Hírek
67: Hírek
68: Hírek
69: Hírek
70: Hírek
71: Hírek
72: Hírek
73: Hírek
74: Hírek
75: Hírek
76: Hírek
77: Hírek
78: Hírek
79: Hírek
80: Hírek
81: Hírek
82: Hírek
83: Hírek
84: Hírek
85: Hírek
86: Hírek
87: Hírek
88: Hírek
89: Hírek
90: Hírek
91: Hírek
92: Hírek
93: Hírek
94: Hírek
95: Hírek
96: Hírek
97: Hírek
98: Hírek
99: Hírek
100: Hírek

